

ÖZET
AVRUPA BİRLİĞİ VE TÜRKİYE'DE
PANCAR ŞEKERİNİN
EKONOMİ POLİTİĞİ

Ekonomi politik veya politik ekonomi ilk olarak 18. yüzyılda ortaya çıkmıştır. Bu terim kullanılmaya başlandığı tarihte insanların ihtiyaç ve talepleri ile bunları karşılayan mal ve hizmetlerin üretiminin ve dağılımının belirlendiği sistemde meydana gelen önemli değişimleri anlamakta yardımcı olmuştur. Zamanla dünyadaki değişimler ile paralel olarak ekonomi politik terimi de değişerek, günümüzde en genel kabul gören anlamıyla, devletlerin aldığı politik kararların piyasalara nasıl etkide bulunduğunu ve piyasaların işleyişinin de devlet politikalarına yön vermede ne ölçüde etkili olduğunu araştırılmasında kullanılmaktadır.

Diğer taraftan dünyanın en önemli ekonomilerinden biri olan Avrupa Birliği'nde ve Türkiye'de stratejik öneme sahip şeker sektörü üzerinde geçmişten günümüze kadar olan süreçte sürekli koruyucu politikalar izlenmiştir. Uygulanan gümrük vergileri ve üretim kotaları, yurt içinde üretilen pancar şekerini, kamış şekerine ve nişasta bazlı şeker (NBS) karşı korumuştur. Ancak izlenen bu koruyucu politikaların sektör içerisindeki paydaşlara farklı etkileri olmuştur.

Buradan yola çıkarak bu çalışmada Avrupa Birliği'nde ve Türkiye'de pancar şeker sektöründe uygulanan politikaların sektöre olan ekonomik analizi yapılarak paydaşlar üzerinde oluşturduğu etkiler incelenmiştir. Ayrıca sektörün mevcut ekonomik durumu ile geleceğe yönelik uygulanabilecek optimal politikalarda ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler: Ekonomi, Politika, Ekonomi Politik, Pancar Şekeri, Avrupa Birliği, Türkiye, Şeker Sektörü, AB 2006 Reformu, Özelleştirme

ABSTRACT
POLITICAL ECONOMY OF BEET SUGAR
IN EUROPEAN UNION AND TURKEY

Political economy or political economics first emerged in 18th century. This term, the date which it came in to use, it helped to understand the significant changes in the system which determines the production and the distribution of needs and demands of people, goods and services. In time, in parallel with the changes in World, political economy term with the well accepted at the present time, uses to investigate how the political decisions taken by governments have an impact on the markets and to what extent the functioning of markets is effective in giving direction to the governments policies.

From past to present, in European union, which is the one of the important economies of the World, and in Turkey, protectionist policies were implement continuously in sugar industry which has strategic importance. Implemented custom duties and the production quotas has protected the beet sugar which produces domestically against to cane sugar and starch based sugar. However these protectionist policies which were pursued had different impacts on stakeholders in the sector.

In terms of political economy of sugar industry, economic analysis of policies which implemented in beet sugar industry in European Union and in Turkey was made and the effects on stakeholders of these implementations was examined. Moreover the prudential optimal policies which can be implemented with the current economic situation of the sector, were put forward.

Keywords: Economy, Policy, Political Economy, Beet Sugar, European Union, Turkey, Sugar Industry, 2006 European Union Sugar Reform, Privatization